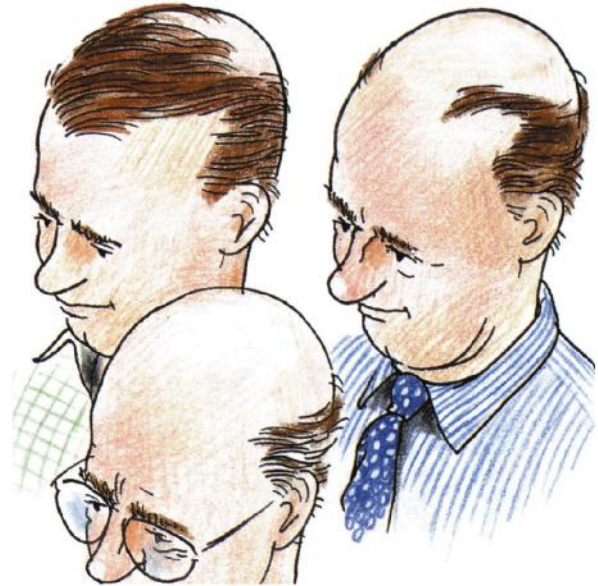

Patientinformation

En människa har ca. 80.000-160.000 hår- strån över hårbotten och man kan normalt tappa upp till 100 st per dag. Håret växer ungefär 1 cm i månaden, och under 3-4 år, varefter hårsäcken behöver vila, vanligen i omkring 3 månader. Då avstannar tillväxten. Normalt arbetar 85% av alla hår- säckar medan 15% vilar. Vid sjukdom eller andra påfrestningar kan allt fler gå i en för tidig eller förlängd vila, och då tunnast håret ut. Antalet arbetande hår- säckar minskar ju äldre vi blir.

Klinisk bild

Manlig typ av håravfall har ett visst mönster som är välkänt för alla. Först sker en urglesning i tinningregionerna. Hårfästet kryper längre upp i pannan. Senare tillkommer en urglesning i bakhuvudet eller över hjässan. Håren blir kortare, tunnare och ibland ljusa eller vita inom dessa områden. Det finns andra typer av håravfall som kan ses vid vissa sjukdomstillstånd eller hårbottenförändringar. Detta undersöks vid läkarbesöket och om så krävs göres kompletterande laboratorieundersökningar.

Orsak och förlopp

Manlig typ av håravfall är **ett helt normalt fenomen** som beror på ärftliga faktorer från såväl faderns som moderns sida av släkten. Kvinnor kan också få denna typ av håravfall men oftast först efter klimakteriet. Kvinnor får en mer diffus urglesning över hjässan.

Så gott som alla män (96%) får någon form av manligt håravfall, tydligt hos hälften vid ca 50 års ålder. **Graden av håravfall varierar mycket** mellan olika familjemedlemmar, och **likaså den ålder vid vilket det börjar**. Hos 5% kan det börja redan vid 17-20 års ålder.

Hur fort håravfallet sedan fortsätter varierar oerhört mycket. Många av de män som börjar märka ett tydligt håravfall i 20-30 års åldern upplever ofta att det sedan inte blir mycket mer håravfall förrän kanske i ganska hög ålder. Man räknar med att bara 12-15% av alla män får ett riktigt kraftigt håravfall med utbredd skallighet. Det är ovanligt att dessa mäns håravfall börjat redan i 30-årsåldern eller tidigare. Detta förekom hos endast 1-2 % av dem.

Vad kan göras åt detta håravfall?

Alla tidigare behandlingsförsök med olika vitaminpreparat, kärlvidgande mediciner, patentmediciner, hårvatten med minoxidil, hårbottenmassage, mjuklaser och s.k. pannsnitt har varit verkningslösa. Därför marknadsförs ännu med hänsynslös reklam påstådda undermedel och kurer till mycket höga priser. Försök att undvika dem.

Numera finns det tillgång till vetenskapligt dokumenterade mediciner i form av såväl hårvatten som

tabletter, med bevisad effekt. De fungerar genom att framför allt stoppa upp ett fortsatt håravfall, men kan i viss mån ge en ökad hårväxt tillbaka, om de sätts in i ett tidigt stadium. Upphör behandlingen faller håret på nytt. Behandlingen blir därmed livslång. Hårtransplantation och hårbottenplastik är andra möjligheter, inom området kosmetisk kirurgi, men har sina för- och nackdelar, och förutsätter vanligen samtidig behandling med minoxidillösning

Patientinformationen är producerad av doc. Göran Wennersten, redigerad av doc. Håkan Moberg i samarbete med www.pdf.nu hemsidan för hudläkare o allmänhet